

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2021

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianța 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszoljon a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldja meg a feladatokat!

A következő pillanatban szinte megdermedtek a csodálkozástól. A bicikli körül apró kis élőlények nyüzsögtek. Vékonyka kezükkel a szétgurult gyümölcsök utolsó falatjait tömték éppen a szájukba. Hegyes kis orruk, fekete gombszemük volt, és még a hátukra vetett, sündisznótüskéhez hasonló kabát ellenére is rettentő soványnak látszottak. Amikor Bojti felkapcsolta a lámpát, rémült sikításba kezdtek.

– Kapcsold le! Elpusztulunk! Megöl a fény!

Bojti eloltotta a lámpát, de a pöttömök tovább visítogtak.

– Rablók, fosztogatók, gazemberek!

– Csend! – kiáltott Tücsök. – Ha nem hallgattok el azonnal, megint felgyújtjuk a lámpát.

– Ne tegyétek, ne tegyétek! – vinnyogtak a kis lények, de a visítást abbahagyták, és csak halkan duruzsoltak tovább.

– Biztos a bumfordok küldtek! El akartok fogni minket.

– Azt sem tudjuk, kik vagytok.

– Aromanók vagyunk. Szegények, nincstelenek. Semmink sincs, csak az illatos növények, amik a zsebünkben nőnek.

– És kik azok a bumfordok?

– Az ellenségeink! Gonoszak, kegyetlenek. Elrabolták a barátainkat – visítottak újra az aromanók.

– Elvitték Kori Andort és Csombor Zsombort. Elrabolták Vaní Lilit.

– Mi nem bántunk senkit – jelentette ki Bojti. – Csak a homokórákat keressük.

– Mi már megtaláltuk, és jól eltettük – sipították az aromanók.

– Adjátok vissza! – kérte Tücsök.

Az aromanók összesúgtak, végül a legbátrabbik, egy fahéj-illatú manó kijelentette:

– Odaadjuk, ha kiszabadítjátok a barátainkat.

– De azt sem tudjuk, hol vannak.

– Majd mi megmutatjuk. Ez a homokóra ára.

Bojti aggodalmasan kérdezte:

– És veszélyesek azok a bumfordok?

– De még mennyire! Harapósak, kövérek, ütnek-vágnak, ahol érnek – kiáltott a fahéjillatú.

– És óriásiak! Nálunk legalább ötször nagyobbak – tette hozzá egy bazsalikom-szagú manógyerek.

Tücsök felnevetett.

– Nálatok ötször nagyobbak? Hát akkor nekünk még a térdünkig sem érnek. Gyere, Bojti, hozzuk el azt a három manót.

(Berg Judit: *Mesék a Tejúton túlról*. Részlet)

1. Mutassa be 3 mondatban a beszédhelyzetet! **3 pont**
2. Értelmezze a következő kifejezéseket!
szinte megdermedtek a csodálkozástól, még a térdünkig sem érnek **2 pont**
3. Mutassa be 10–15 mondatban a műköltészeti mese legalább 5 műfaji sajátosságát! Példázza kijelentéseit! **5 pont**

4. Képezzen mellékneveket a következő főnevekből!
bicikli, gyümölcs 2 pont
5. Alkosson egy-egy mondatot, melyben az *óriás* szó legyen
a. melléknév; b. főnév! 2 pont
6. Alkosson egy-egy mondatot a *fog* szó két jelentésével! 2 pont
7. Egészítse ki az *Elvitték Kori Andort és Csombor Zsombort.* mondatot kétféle határozóval! 2 pont
8. Írjon ki a szövegből két különböző mondatfajtát, és nevezze meg! 2 pont
9. Értelmezze a következő neveket: aromanók, bumfordok, Kori Andor, Csombor Zsombor! 4 pont
10. Mutassa be 8–10 mondatban a népi gyermeklírát egy műfaját! Példázza kijelentéseit! 6 pont

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Își mai amintea și că, undeva în lungul gardului dinspre drum, într-un loc mai umbros și mai greu accesibil oamenilor mari, creștea o plantă mai puțin obișnuită, una pe care n-o mai văzuse nici prin alte curți sau maidane, și nici pe câmp, o plantă despre care i-ar fi greu acum să spună dacă era cultivată sau sălbatică. Avea tulpina acoperită de spini mici și aproape invizibili, niște spini care nu înțepau, ci, cel mult, lăsau dăre albe și nedureroase pe pielea subțire și bronzată. Frunzele ei erau albicioase pe dos, iar fructele mici și roșii erau dulci și aveau și un parfum deosebit. Asupra numelui acestei plante, atât de comun cât și cel științific, el poate reveni cu precizări la nevoie.

(Mircea Nedelciu, *Zmeura de câmpie*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele omofone, fără a le modifica forma:
s-a, sa. 4 puncte
2. Scrieți două cuvinte derivate de la substantivul *frunză*. 2 puncte
3. Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Asupra numelui acestei plante, atât de comun cât și cel științific, el poate reveni cu precizări la nevoie.* 4 puncte
4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *Avea tulpina acoperită de spini mici și aproape invizibili, niște spini care nu înțepau, ci, cel mult, lăsau dăre albe și nedureroase pe pielea subțire și bronzată.* 4 puncte
5. Transcrieți o propoziție principală existentă în enunțul următor: *Frunzele ei erau albicioase pe dos, iar fructele mici și roșii erau dulci și aveau și un parfum deosebit.* 1 punct
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la *genul epic* a unui text literar inclus în programa de examen. 15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *gen epic*;
- precizarea a două trăsături ale *genului epic*, existente în textul literar inclus în programa de examen;
- prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *genului epic*, valorificând opera literară aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Îrjon értekezést körülbelül 1 oldal terjedelemben *Vershallgatás/verstanítás az óvodában* címmel figyelembe véve a következő szempontokat:

- körülményeinek megteremtése
- módszerei, eljárásai, eszközei

- a tevékenység didaktikai mozzanatai!

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape ale unei activități de învățare, având ca formă de realizare *povestiri create de copii*, pentru domeniul experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu: 5-6 ani, pe un conținut ce poate fi realizat în conformitate cu tema anuală de studiu *Când / cum și de ce se întâmplă?*

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele activității precizate;
- descrierea etapelor enumerate.